

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 MARTA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12944

**Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha — Smíchov, Č. S. R.**

Raspored motora i prenosnog mehanizma na motornim vozilima.

Prijava od 20 novembra 1935.

Važi od 1 juna 1936.

Za mnoge ciljeve, naime za traktore sa šest točkova je predlagano, da se motor vozila postavi iza upravljačevog sedišta, da bi se upravljaču omogućila potpuna preglednost vozne putanje i da bi motor bio bolje zaštićen. Ovaj raspored ima ipak nezgodu, da veliki deo prostora za tovar kod vozila biva izgubljen, pošto srazmerno uzani motor zauzima veliku dužinu, a pri tome malu širinu na kolima, a pri tome preostala širina nije mogla biti iskorišćena za potrebnu pristupnost ka motoru i kao površina za tovar.

Po pronalasku se motor postavlja tako, da uz sadržavanje svih koristi onog rasporeda bude postignuta dalja korist, da se može iskoristiti celokupna površina za tovar kao i kod uobičajenog rasporeda motora sprema u podužnoj sredini vozila.

Raspored po pronalasku sastoji se u tome, što je motor postavljen na prednjem kraju vozila ili u njegovoj blizini poprečno u odnosu na podužni pravac vozila i to prvenstveno na jednoj strani od sredine vozila, pri čemu se prenošenje rada na točkove može vršiti uz upotrebu mehanizma konusnih zupčanika ili t. sl. Prema jednoj daljoj odlici pronalaska motor se postavlja neposredno bočno od vodnog sedišta. Da motor i sa njime vezani delovi ne bi zauzeli i suviše velike delove širine vozila, to se mehanizam za uključivanje postavlja u podužnom pravcu.

Na priloženom nacrtu su rđi primera pokazana delimično i šematički jedna motorna kola sa rasporedom po pronalasku motora i prenosnog mehanizma.

Pored vertikalne podužne središnje ravni A—B motornih kola je eksplozioni motor 1 tako postavljen na prednjem kraju kola, da se osa C—D njegove krivajne osovine pruža upravno prema ravni A—B. Na drugoj strani od središnje ravni A—B naspramno prema motoru 1 nalazi se sedište 2 za vodu vozila. Motor 1 je pomoću konusnih zupčanika 3, 4 priključen na osovinu 4a, koja vodi ka uključnom mehanizmu. Uključni mehanizam može biti smešten u kakvoj kutiji 5, na koju se u slučaju pogona prednjih točkova može priključiti neposredno kutija 5a za osovinski prenosni mehanizam za prednje točkove. Od prenosnog mehanizma 5 odnosno 5a vodi jedna (nepokazana) u cevastom nosivom telu 6 smeštena osovina ka osovinskom mehanizmu 7 za zadnje točkove i odatle u datom slučaju ka daljim zadnjim osovinama. Osovinski prenosni mehanizam 7 je izveden na poznat način i može takode biti snabdeven i uredajima za pogon dopunskih organa kao n. pr. čerka sa užetom ili t. sl.

Prednja osovina se nalazi iza motora 1 i vodnog sedišta 2 i podesno i iza uključnog mehanizma 5. Hladnik 9 je postavljen iza motora pri čemu je tada motor lako pristupan bar sa dve strane, naime sa prednje strane i sa strane vozila koja se nalazi suprotno od vodnog sedišta 2. Na ovim lako pristupnim stranama su postavljeni ventili startera i drugi delovi, kod kojih lako može da se javi kvar, tako, da mogu biti nadgledani sa sedišta od strane upravljača vozila ili njegovog

pomoćnika i za vreme vožnje.

Pronalazak nije ograničen samo na predstavljeni primer izvođenja. Tako na primer može osa motorove osovine da se pruža i koso ili paralelno prema središnjoj ravni vozila uz upotrebu odgovarajućih prenosnih članova između krivajne osovine i podužne osovine. Dalje može na primer uključni mehanizam biti postavljen i na drugom mestu; isto važi i za hladnik.

Patentni zahtevi:

1.) Raspored motora na motornim vozilima, naznačen time, što se motor u glavnom postavljen na jednoj strani od vertikalne podužne središnje ravni i na prednjem kraju vozila prema kojem se na drugoj strani od središnje ravni nalazi sedište (2) upravljača vozila.

2.) Raspored motora po zahtevu 1,

naznačen time, što se osa (C—D) krivajne osovine motora pruža poprečno prema vertikalnoj podužnoj središnjoj ravni (A, B) vozila, pri čemu se prenošenje na podužnu osovinu koja vodi ka točkovima može izvoditi pomoću mehanizma konusnih zupčanika (3, 4) ili t. sl.

3.) Raspored motora i prenosnog mehanizma po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što je prenosni mehanizam postavljen u podužnoj sredini vozila.

4.) Raspored motora po zahtevu 1, 2 ili 3, naznačen time, što je hladnik (9) u odnosu na pravac voženja postavljen iza motora (1).

5.) Raspored motora po zahtevu 1 do 4, naznačen time, što su ventili startera i drugi motorovi pomoćni organi postavljeni na prednjoj odnosno bočnoj lakopristupnoj strani motora (1).

